

írók, hogy jó tudós. Az essay egyik fontos feladata, hogy porhanyóvá tegye a talajt a nagy, klasszikus alkotások számára, ezek az essaycskék azonban csak elvizenyősítik.

KERESZTURY DEZSŐ a berlini egyetem fiatal s igen tehetséges magyar lektora érdekes kísérletet valósít meg. Olyan magyar novella-antológiát ad ki német nyelven, amelynek minden darabját németek fordították. Ezek a németek Keresztury Dezsőtől tanultak magyarul a Gragger Róbert alapította Berlini Magyar Intézetben. Ez az egyik újszerű ebben a kísérletben. A másik az, hogy nem a régi értelemben vett antológia lesz, vagyis nemcsak annyiból fog állni, hogy tíz vagy húsz vagy huszonöt «dejobb író» egy-egy novelláját egymásmellé helyezik. Keresztury novellagyűjteménye *könyv* lesz, a szónak abban az értelmében, amely összefüggő egészet jelent: a kiválasztott darabok egységes magyar színeképpé, a mai magyar élet és irodalom szép, töretlen ívévé egyesülnek. A novellák fordítása figyelemreméltó közönségi munka: minden egyes elbeszélést közösen beszélnek meg, dolgoznak fel és a kész fordítást közösen veszik át még egyszer. Az új német antológia magyarok számára is érdekes olvasmány lesz.

JÓ LENNE, ha ezt az antológiát egyik komoly német könyvkiadó adná ki, erre azonban kevés a remény. Külföldön nem ismerik a magyar irodalmat s hogy sem a közönség, sem a kiadók mennyire nem vesznek róla tudomást, azt mindenki szomorúan tapasztalhatja, ha hosszabb ideig külföldön él és túljut a magyar irodalommal kapcsolatban udvarias hazugságokon. Ennek egyik oka, hogy a legjobbak csakugyan lefordíthatatlanok: a fordításban éppen a külön magyar íz vész el. Ez azonban nem jogcím arra, hogy egyáltalán meg se próbáljuk irodalmunkat külföldön megismertetni. Természetesen nem szabad olyan baklövéseket csinálni, mint aminők a német fordítások táján történtek. Alig van könyv, amit ne a Budapesten megjelenő, igen kitűnő és tekintélyes németnyelvű napilap stílusában fordítottak volna. Ez a stílus pedig a németeket — a birodalmiakat éppen úgy, mint az ausztriaiakat — ellenállhatatlanul nevetésre ingerli. Tele van lefordított hungarizmusokkal, sőt «pestizmusokkal», amiktől a németek a hasukat fogják. Németre csak német ember fordíthat, angolra csak angol, olaszra csak olasz; ezt a világot minden könyvkiadója tudja. Keresztury példájára magyarul tudó külföldiekkel kellene próbafordításokat végeztetni és azt eljuttatni a nagy idegen kiadókhoz. Úgy gondoljuk, hogy a kultuskormány ennek támogatásával értékeesebb feladatot végezne, mint — például — azzal, hogy jelentéktelen írók kisedd műveinek nyomdászamláját fizeti ki... —r. —n.

A KÖD KÉRDEZTE.

Írta: Semjén Gyula

*A köd kérdezte, merre mégy?
S vénasszonyomód rámsirdogált.
Ha tudnám, merre van az út,
Ahol az álmok háza állt.*

*Ha tudnám, merre vár szíved
Forró zengése s hófehér
Testednek drága asztalán
Csókod, a megszegett kenyér.*

*Szerelmes ágyunk hol lehet,
Ahol a béke él velünk,
És örömejtől harmatos
Gyermekajakkal ébredünk.*

*Ó, mondd hát, megvan még az út,
Ahol az álom háza állt?
Szipogva hallgatott a köd
S vénasszonyomód rámsirdogált.*